

9

Afscheid van het lid Van Wijngaarden (VVD)

Afscheid van het lid Van Wijngaarden (VVD)

Aan de orde is **het afscheid van het lid Van Wijngaarden (VVD)**.

De voorzitter:

Aan de orde is het afscheid van collega Jeroen van Wijngaarden. Zoals te doen gebruikelijk, lees ik eerst de afscheidsbrief van de heer Van Wijngaarden voor. Hartelijk welkom ook aan de partner van Jeroen van Wijngaarden, Karst Heida, en zoontje Isaiah. Welkom hier. Fijn dat jullie er vandaag zijn. Zoals te doen gebruikelijk lees ik eerst de afscheidsbrief van Jeroen voor.

"Geachte Voorzitter, beste Vera, collega's,

Net als iedere zichzelf respecterende VVD'er kom ik af en toe met de auto naar de Tweede Kamer. Bij diverse ingangen van het Kamergebouw, zo ook bij de parkeergarage, staan twee korte woorden: ingang Kamerbewoners. Ik heb de term "Kamerbewoner" altijd een mystieke term gevonden met twee betekenissen. De eerste is de letterlijke betekenis. Die verwijst voor mij terug naar onze eigenlijke en enige echte huisvesting aan het Binnenhof. Een gebouw als een kasteel met een Harry Potterachtige charme. Een gebouw dat zelfs gemist wordt door Kamerleden die er nooit hebben gezeten. Dat gebouw aan het Binnenhof liet Kamerleden goed voelen dat ze onderdeel waren van iets dat veel groter is dan zichzelf. In dat gebouw wás je niet alleen passant, je vóélde je ook zo. En terecht. Mijn mening over de brutalistische bunker waar we nu in zitten, zal ik jullie verder besparen.

Tijdens een speurtocht, uitgezet in het oude Kamergebouw, met mijn oudste zoon, kwamen we via de bibliotheek met een geheime deurcode in de krochten van het Binnenhof Pieter Heerma tegen. Hij zei tegen ons: zo liep ik hier vroeger ook met mijn vader. Het zijn dit soort momenten van collegiale warmte tussen Kamerbewoners die we, denk ik, moeten koesteren. Het is een wijze van met elkaar als Kamerbewoners omgaan die past bij onze voorbeeldfunctie. Het is ook diezelfde collegiale warmte die ik heb ervaren nadat ik een week geleden twee familierechercheurs van de Amsterdamse politie aan de deur kreeg met een heel naar bericht uit Zuid-Frankrijk. Ik wil iedereen voor die warmte bedanken. Blijf altijd de mens achter de politicus zien in een ander en in jezelf.

De tweede betekenis van het mystieke begrip "Kamerbewoner" is voor mij de staatsrechtelijke. Allemaal zijn we bewoners van het huis van de democratie, en alle Nederlanders met het passief kiesrecht zijn potentieel toekomstige bewoners van dit huis. Ook Kamerbewoner ben je per definitie tijdelijk. Wel is de vraag die ik mij stel: hoeveel mensen voelen zich nog geroepen tot het mooiste ambt? In de periode tussen 2014, toen ik Kamerbewoner werd, en vandaag, heb ik het ambt van Kamerlid en van een afstand dat van bewindspersoon zwaarder, rauwer en in die zin onaantrekkelijker zien worden.

Beschimping en bedreiging zijn er bijna bij gaan horen. Maar wat niet normaal is mogen we nooit normaal gaan vinden, want ze werpen een drempel op voor mensen om zich in te zetten voor Nederland vanuit hun eigen overtuigingen. Het is goed dat er meer aandacht is en blijft voor de veiligheid van Kamerleden, en voor de strafvervolging voor hen die de wet overtreden. Ik wil naast al het Kamerpersoneel daarom een bijzonder woord van dank uitspreken aan alle mensen van het OM, de NCTV, de politie en de beveiliging hier in de Tweede Kamer."

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

"Jullie houden niet alleen ons veilig, maar ook de democratie zelf. Lang bewoog de slinger in de richting dat alles toch gewoon gezegd moet kunnen worden, maar ik wens en denk dat de slinger nu weer wat de andere kant op gaat bewegen. De Tweede Kamer is geen YouTubestudio.

Voorzitter. Ik verlaat de Kamer niet met zwaar gemoed. Het was niet alleen een eer, maar vooral een plezier om namens mijn club, de VVD, vanuit onze overtuigingen een bijdrage te leveren aan onze volksvertegenwoordiging. Een lange bloemlezing van wat ik gedaan heb en in mijn ogen bereikt heb, bespaar ik jullie. Daarvoor hebben we gelukkig parlement.com, en daar moeten anderen over oordelen. Eén ding wil ik er wel uitlichten, en dat zijn de gesprekken met de nabestaanden van slachtoffers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven. Hun leed en pijn zal ik nooit vergeten. Het debat over de moord op Anne Faber was een debat waarin dit voor mij allemaal samenkwam.

Ik ben de collega's uit onze fractie, en in het bijzonder mijn fractievoorzitter, Sophie Hermans, grote dank verschuldigd. Ook collega's buiten de fractie ga ik missen. Het vuur van Sandra Beckerman, de ironie van Martin Bosma", het machonisme ...

Hoe zeg je dat nou? U merkt dat ik dit woord niet al te vaak gebruik. "Het machismo van Jesse Klaver (...)"

(Hilariteit)

De voorzitter:

Ik denk dat ik daarom moeite had met de zin! Oeps.

"(...) het ongeduld van Attje Kuiken en de doorzettingskracht van Pieter Omtzigt, en te veel anderen om op te noemen. We zijn toch een mooi stel bij elkaar.

Ik word nu van Kamerbewoner weer gewoon een toeschouwer. Het ga jullie goed en iedereen die herverkiesbaar is, wens ik een mooie en waardige campagne op de inhoud.

Jeroen"

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

Beste Jeroen,

Op de dag voor het verkiezingsreces nemen wij, na negen jaar, afscheid van jou als Kamerlid. Per 1 november ga je aan de slag als directeur bij de branchevereniging voor vermogensbeheerders. In 2014 kwam je in de Kamer en je maidenspeech ging over het initiatiefwetsvoorstel over acquisitiefraude. Je moest toen toegeven aan de voorzitter dat het niet de eerste keer was dat je in de plenaire zaal stond. Want als student van de rechtenfaculteit van de Universiteit van Amsterdam deed jij met een fictieve fractie mee aan een plenair debat, dat werd gejureerd door niemand minder dan oud-Kamervoorzitter Weisglas.

Wat je toen ook aangaf in je speech, was dat ieder mens, ieder Kamerlid, mensen om zich heen nodig heeft. En dat heb jij. Zo speelt de VVD voor jou een belangrijke rol. Want als geboren en getogen Amsterdammer werd jij fractievoorzitter voor de VVD in stadsdeel Amsterdam-Zuid, en later werd je voor de VVD lid van de Tweede Kamer. Met dank aan je ouders, die je alle kansen hebben gegeven in het leven en zonder wie je hier de afgelopen negen jaar niet had gestaan. Jouw beide ouders waren in 2014 aanwezig bij je beëdiging. Dat was een heel bijzonder moment en het is een mooie herinnering. Ik weet zeker dat ze enorm trots op je zijn.

Maar ook door de onvoorwaardelijke steun van je partner om de politiek te omarmen of juist soms even te vergeten, zo gaf je aan in je maidenspeech. Je mag je gelukkig prijzen met zo veel fijne mensen om je heen, die de afgelopen jaren in je hebben geloofd en je hebben gesteund om het Kamerlidmaatschap in te vullen op een manier die bij je past: toegewijd, ambitieus en constructief. Dat is ook terug te zien aan het werk dat je allemaal verzet hebt in de afgelopen jaren. Toch ga ik dat voorlezen in plaats van te verwijzen naar parlement.com.

Je was mede-indiener van maar liefst vijf aangenomen initiatiefwetten, waaronder eentje samen met mij — dat kan ik niet ongenoemd laten — over de directe koppeling van erkenning en gezamenlijk gezag voor ongehuwde en niet-geregistreerde partners. Ook gaat de discriminatie van de regenbooggemeenschap je aan het hart. Zo gaf je in 2021 in een interview met Winq aan: "Wat we tot nu toe hebben bereikt, is niet onkwetsbaar, want het gevecht tegen discriminatie is nog niet voorbij."

Je begon je politieke carrière als woordvoerder op de portefeuille Justitie en Veiligheid. Dat was een stevige portefeuille. Het waren niet altijd gemakkelijke onderwerpen waar je mee te maken kreeg als Kamerlid; dat zei je ook in je brief. Zo was er in 2019 het debat over de moord op Anne Faber, een zwaar en emotioneel debat over een pijnlijke en vreselijke gebeurtenis. De familie van Anne Faber was ook aanwezig bij het debat en kreeg een speciale plek in de plenaire zaal. Een debat dat "in je geheugen gegrift" staat, zo gaf je zelf aan. Dat geldt ook voor de debatten over de spoedwet en de avondklok tijdens corona, de val van Kabul en onlangs over de parlementaire enquête over aardgaswinning in Groningen. Dat zijn debatten die je altijd bij zullen blijven door de enorme impact die ze hebben gehad op mensen.

Je vindt het belangrijk de problemen te benoemen die je ziet. Dat is ook de rode draad in het werk als Kamerlid. Zo heb je het voor elkaar gekregen dat de straf op doodslag met tien jaar is verhoogd, maar ook dat er een verbod is

ingevoerd op het pedohandboek. Ook was je lid van de parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag. Samen met je collega's van de commissie heb je grondig onderzoek gedaan naar de fraudeaanpak bij de kinderopvangtoeslag en naar waarom het zo lang heeft kunnen doorgaan. Dat was een zware opgave. Het eindrapport Ongekend onrecht heeft nog steeds veel impact op de samenleving en heeft veel schrijnend onrecht blootgelegd.

Beste Jeroen, ik ga afronden. De afgelopen jaren heb jij je als Kamerlid met hart en ziel ingezet voor Nederland, en nu ga je de Kamer verlaten. Dat is jammer, want met jou gaat ook veel kennis en ervaring verloren. Voor jou is het een weloverwogen keuze. Je gaat je richten op een nieuw avontuur buiten de politiek, waar je hopelijk ook meer tijd krijgt voor je gezin, familie en vrienden. Ik wil jou en je familie heel veel sterkte toewensen in deze moeilijke tijd, met het plotselinge verlies van je vader, Fred van Wijngaarden. Ik wens je moeder een spoedig herstel toe en veel beterschap.

Dan rest mij nog een laatste opmerking, want jij hebt inmiddels ruim tien jaar in een openbare bestuursfunctie gezeten. We zijn daarom niet de enigen die je op gepaste wijze willen bedanken. Het heeft namelijk Zijne Majesteit de Koning behaagd om je te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Mag ik je verzoeken om naar voren te komen?

(Applaus)

(De heer van Wijngaarden krijgt de versierselen behorend bij de benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau opgespeld.)

(Applaus)

De voorzitter:

Ik schors de vergadering voor een enkel moment, zodat de felicitaties in het Ledenrestaurant gedeeld kunnen worden.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.